

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Lisa van Woersem & Michiel Lancee	Datum	15 april 2025
E-mail	lisa.van.woersem@utrecht.nl	Kenmerk	30248292
Type brief	Voortgangsbrief	Onderwerp	Update Uitvoering Nachtvisie Deel II
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Cultuur

Geachte leden van de raad,

We brengen u in deze brief op de hoogte van de laatste stand van zaken van de [Utrechtse Nachtvisie 2030 & Beleidsnota Nachtcultuur](#). Zoals afgesproken ontvangt u deze elk uitvoeringsjaar. Op 17 april 2024 ontving u de eerste [Raadsbrief update uitvoering nachtvisie](#).

Utrecht zit vol met initiatieven, en de nachtsector en de gemeente weten elkaar ook steeds makkelijker te vinden. Het programmabudget is beschikbaar tot 2027. Tot die tijd richten we ons, naast de uitvoering, op de verankering van de ambities zodat de huidige investeringen een duurzame impact hebben op nachtcultuur.

Hoogtepunt van afgelopen jaar is dat we eind 2024 de subsidieregeling Nachtcultuur hebben geopend, waarmee we allerlei verschillende initiatieven uit de stad kunnen ondersteunen. Met de opening van ons Nachtkloket werken we daarnaast aan onze toegankelijkheid en ons rechtstreekse contact met de sector. Op 5 december 2024 bent u hier middels de [Raadsbrief Nadere Regel Nachtcultuur](#) over geïnformeerd.

We nemen u in deze brief mee in de ontwikkelingen in de Utrechtse nacht aan de hand van de vier geformuleerde ambities uit de Nachtvisie. En informeren u over de afhandeling van een vijftal moties.

1. Nachtcultuur is een volwaardig onderdeel van de culturele sector

Het tweemaandelijks nachtoverleg wordt sinds 2024 voorgezeten door nachtcoördinator Flo Hollander. Programmeurs van podia en clubs nemen hieraan deel. Doel van de bijeenkomsten is het afstemmen van praktische zaken zoals programmering en de aanpak van sociale veiligheid. Dit jaar onderzoeken de nachtcoördinator en de leden hoe ze deze bijeenkomsten in de toekomst kunnen bestendigen. De nachtcoördinator adviseert de gemeente hier eind 2025 over.

Naast het reguliere nachtoverleg is er vanuit de sector een directeurenoverleg gestart. Dit vanuit de

behoefte om op specifieke thema's en vraagstukken zoals overkoepelend beleid en regelgeving uitgebreider met elkaar te spreken.

Het aanbod wordt beter zichtbaar

Op 23 november 2024 vond 'De Utrechtse Nacht' plaats. Culturele Zondagen presenteerde hier met onder andere NAR, VechtclubXL, Woolloomooloo en het Centraal Museum het gevarieerde nachtleven van Utrecht. Dit veelzijdige programma met muziek, performances en exposities trok zo'n 3000 bezoekers op 9 verschillende locaties.

De Nachtcoördinator organiseerde samen met de nachtsector een vervolg op de eerdere panelreeks 'De Utrechtse Nacht'. Op 26 november 2024 vond in De Helling een panelsessie plaats met het thema 'financiering' voor een brede groep initiatiefnemers in de nacht. Op 19 februari 2025 vond een panelsessie in samenwerking met de EKKO plaats, met als thema 'Hoe start ik een clubavond?' Beide edities werden zeer goed bezocht.

Het Nachtkloet is er voor vragen over bijvoorbeeld subsidies, vergunningen en locaties. We ontmoeten hier een grote verscheidenheid aan mensen, van gevestigde orde tot nieuwe makers, organisatoren en initiatieven. We organiseren deze spreekuren op locaties in de stad als ook op het stadskantoor. Vanuit de sector wordt positief gereageerd op deze laagdrempelige manier om met de gemeente in contact te komen. Daarnaast krijgen wij zelf ook een beter beeld van wat er speelt in de nachtsector.

2. Iedereen die dat wil voelt zich welkom in de Utrechtse nachtcultuur

(Sociale) veiligheid en gezondheid als randvoorwaarden

Zowel vanuit de gemeente, als vanuit de stad en sector zelf lopen er verschillende initiatieven op het gebied van sociale veiligheid. Op deze manier realiseren we een breed gedragen aanpak, conform [M184 Stel een norm aan sociale veiligheid](#) en de ambities uit de nachtvisie.

Campagne sociale veiligheid vanuit de stad

De jonge stadsambassadeurs van Thirty030 en het nachtoverleg hebben de handen ineengeslagen voor een campagne over sociale veiligheid in het uitgaansleven. Deze wordt later in 2025 zichtbaar. Uit hun onderzoek blijkt dat te veel uitgaanspubliek te maken krijgt met sociaal onwenselijk gedrag. De campagne bestaat uit posters met de slogan: 'Ook achter deze drempel gaan we niet over grenzen.' Daarnaast vinden er gesprekken plaats tussen de nachtcoördinator en de partijen die deze campagne steunen, zoals clubs, nachthoreca (feestcafés) en Koninklijke Horeca Nederland. Samen met Sexmatters/Ivy Foundation wordt vervolgens onderzocht wat er nodig is om sociale veiligheid achter de deuren te waarborgen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de motie [M185 Bevorder sociale veiligheid in het nachtleven](#), waar expliciet gerefereerd wordt naar sociale veiligheid op de dansvloer.

Bevordering sociale veiligheid vanuit de gemeente

Vanuit de aanpakken Straatintimidatie en Veilig Uitgaan worden Safer Clubbing trainingen van Sexmatters ook in 2025 weer aangeboden. De Safer Clubbing training leert teams hoe ze kunnen bijdragen aan een veiliger en inclusiever uitgaansleven door bewustzijn te creëren rond persoonlijke grenzen, gender, seksualiteit en culturele verschillen. Deelnemers krijgen praktische handvatten om situaties te de-escaleren en een veilige sfeer te waarborgen voor alle bezoekers. Naast de nachtclubs stimuleren we ook de reguliere nachthoreca (danscafés etc.) om deze training te volgen. Dat doen we door in gesprekken en overleggen de training onder de aandacht te brengen.

Safe'R bus

In Rotterdam werd onlangs de Safe'R Spot gerealiseerd. Dit is een bus waar uitgaanspubliek terecht kan wanneer men zich onveilig voelt of hulp nodig heeft. Op 16 januari jl. werden hier mondelinge vragen over gesteld: '[Is het tijd om te bussen?](#)' door Student & Starter en BIJ1. Naar aanleiding van deze MV hebben we gesprekken gevoerd in ons netwerk over hoe tegen dit initiatief aan wordt gekeken. Dit doen we in relatie tot andere initiatieven met betrekking tot (sociale) veiligheid die al lopen of nog starten. Naar aanleiding van de informatie die we hebben opgehaald zien wij op dit moment geen mogelijkheden en geen meerwaarde voor een Safe'R Spot in Utrecht. Sociale veiligheid is natuurlijk belangrijk en heeft blijvend aandacht nodig. Organisatoren geven aan dat de meeste incidenten juist in clubs en cafe's plaatsvinden. Zij hebben behoefte aan ondersteuning op locatie. De safer clubbing trainingen sluiten hierop aan.

Opbrengsten gesprekken met belangenorganisaties, grassroots queer collectieven en individuen

In het kader van [motie 186 over queer safe spaces](#) zijn we in gesprek met belangenorganisaties, grassroots queer collectieven en individuen (die nog geen of minder onderdeel uitmaken van de gevestigde orde) over de behoeften vanuit de queer gemeenschap. Gemene deler is de behoefte aan een plek voor- en door de gemeenschap. Een plek waar niet alleen clubavonden georganiseerd worden, maar waar juist ook overdag ontmoeting kan plaatsvinden. Ook is er gesproken over behoefte aan darkrooms tijdens events of clubnachten, zie ook [Raadsvoorstel Vaststelling Besluit tot wijziging van de APV Utrecht, wijziging hoofdstuk 3 Seksbedrijven e.d.](#) We zetten deze gesprekken komende tijd voort. De nieuwe subsidie voor nachtcultuur én de subsidie [Activiteiten voor een gelijkjer Utrecht](#) kunnen helpen om dergelijke initiatieven te stimuleren en ondersteunen.

Subsidieregelingen worden beter toegankelijk

Op 12 december lanceerden we een nieuwe subsidieregeling om de nachtcultuur te versterken. De eerste aanvragen zijn inmiddels binnen. Dit zijn aanvragen voor de subsidies 'Ontwikkeling en professionalisering' (maximaal € 850), 'Steun activiteiten' (maximaal € 3.500) en 'Ondersteuning samenwerking' (maximaal € 15.000). Er zijn inmiddels 15 aanvragen toegekend. Deze lopen uiteen van steun voor het opstarten van een stichting, een pilot avond voor doven en slechthorende, unieke samenwerkingen tussen verschillende culturele organisaties tot aan het organiseren van een nieuwe clubavond met de Utrechtse drag scene.

We zien ook dat het aantal aanvragen voor nachtcultuurinitiatieven binnen de regelingen Projectsubsidie, Impulssubsidie en subsidie Impuls jongerencultuur toenemen. Binnen de 2- en 4-jarige subsidieregelingen is het aandeel nachtcultuur echter nog zeer beperkt. In de aangekondigde [evaluatie van het Cultuurnotaproces](#) nemen we de toegankelijkheid van onze meerjarenregelingen onder de loep.

De doelgroep 18-min krijgt een plaats in het nachtcultuurbeleid

Er is door enkele initiatiefnemers (o.a. de nachtcoördinator, een betrokken ouder en De Helling) een subsidieaanvraag ingediend bij de regeling Impuls Jongerencultuur. Deze is eind 2024 gehonoreerd. De initiatiefnemers gaan samen met een stevige community van 25 jongeren, samen met ouders, podia, clubs, horecaondernemers, scholen en de gemeente werken aan plannen voor nieuwe clubavonden voor jongeren.

In het project "de Utrechtse Nacht wacht op jou" ontwikkelen jongeren zelf een aantal clubnachtconcepten. De pilotfase van het project vindt plaats in september/oktober 2025. Het doel is dat er blijvend clubnachten voor 16+ers komen. Daarbij is er bijzondere aandacht voor de combinatie van veiligheid, diversiteit, artistieke kwaliteit en financiën.

3. De Utrechtse nachtcultuur heeft ruimte voor experiment en ontwikkeling

Drie nieuwe locaties voor nachtcultuur & Opstartbudget voor planvorming aangaande deze nieuwe locaties

Op 12 april 2024 opende nachtclub Kabul a GoGo z'n deuren. Na een vliegende start had de club een lastige opstartfase. Met de verhuizing van Teatro naar het pand en de herijking van de bedrijfsvoering waarbij culturele programmering wordt gecombineerd met verhuur, koerst Kabul a GoGo naar een stabiele bedrijfsvoering. Op 12 april vierde de club het 1-jarig bestaan.

De plannen voor Jaarbeurspleingebouw Oopen zijn in ontwikkeling. In het voorlopig ontwerp van projectontwikkelaar Edge is ruimte voor nachtcultuur meegenomen. De realisatie heeft vertraging opgelopen. De oplevering staat op dit moment gepland voor 2028.

Onze zoektocht heeft tot nu toe locaties in het werkspoorkwartier en het stationsgebied opgeleverd. De zoektocht naar de derde locatie richten we daarom in eerste instantie op andere gebieden. De motie: [M107 Ook Overvecht verdient nachtcultuur](#) biedt bijvoorbeeld aanknopingspunten om de zoektocht in Overvecht te intensiveren.

We markeren gebieden in Utrecht waar Nachtcultuur kansrijk is

Agent of change principe

Tijdens het commissiedebat op 12 september 2024 is er naar aanleiding van [SV Bescherm nachtcultuur & nachthoreca met het 'agent of change'](#) principe toegezegd te onderzoeken of het Agent of Change (hierna AoC) principe in Utrecht toepasbaar zou kunnen zijn.

In het kort: het Agent of Change-principe stelt dat degene die verantwoordelijk is voor de verandering, ook verantwoordelijk is voor het managen van de impact van die verandering. Voor nachtcultuur betekent dat het beschermen van bestaande locaties tegen klachten van bewoners die later in dezelfde omgeving zijn komen wonen, terwijl ze van tevoren hadden kunnen weten dat er kans op overlast is. We zijn hiervoor in gesprek gegaan met collega's uit Brussel, Antwerpen en Toronto. De eerste uitkomsten van deze verkenning geven waardevolle inzichten in de aanpak, uitwerking en best practices van het AoC-principe in verschillende steden. Uit het onderzoek blijkt dat elke stad te maken heeft met specifieke uitdagingen, waarbij de (dreigende) sluiting van nachthoreca en clubs overall een belangrijk gespreksonderwerp is geworden. Tegelijkertijd bevinden de steden zich in verschillende fasen van de implementatie en uitvoering van dit principe. Een van de belangrijkste inzichten is dat het actief communiceren van de AoC-gedachte leidt tot grotere bewustwording. Ook zonder AoC vast te leggen in wet- en regelgeving, kan er al vanuit het principe gehandeld worden. Bijvoorbeeld door een projectontwikkelaar in een vroeg stadium te koppelen aan de culturele ondernemers in een gebied. Zo kunnen er tijdig maatregelen getroffen worden, om overlast en klachten in de toekomst te voorkomen. Ook het onderstrepen van het belang van (bestaande) nachtlocaties past hierbij. Wij handelen op sommige locaties al in lijn met deze gedachte, zoals op de Nobelstraat. Er liggen hier nog kansen die verder benut kunnen worden. Daartoe roept ook [M194 Nachtcultuur is ook een bestemming](#) op. Hierin wordt opgedragen bij een wijziging van de bestemming van een pand die potentiële gevolgen heeft voor de bedrijfsvoering van een nachtclub, dit expliciet mee te nemen in het nieuwe bestemmingsplan, zodat de raad daarover kan oordelen. De mogelijkheden hiertoe worden onderzocht.

Het behoud van bestaande locaties houdt onze aandacht. Bassment (Voorstraat) sloot recent haar deuren, en daarmee is een nachtclub uit de binnenstad verdwenen. Door de snelle ontwikkeling van de stad heeft bescherming van bestaande nachtcultuur in de stad – mits ze voldoen aan wet- en regelgeving -prioriteit. Onze rol als gemeente in dergelijke situaties vergt maatwerk. Per geval kijken we wat er speelt en wat we kunnen betekenen.

Ruimte in een verdichtende stad

Datum 15 april 2025
Ons kenmerk 30248292

We zien dat de regels soms knellen, wat mogelijkheden van bestaande locaties om hun activiteiten te ondernemen, of (tijdelijk) uit te breiden bemoeilijkt. De mogelijkheden voor uitbreiding van het aantal A1 vergunningen zijn beperkt. De afstemming tussen beleid, uitvoer en toezicht bij bestaande culturele organisaties en nieuwe ambities is soms uitdagend. De gemeente vervult verschillende rollen: beleidsontwikkeling op ruimtelijk niveau, subsidiëring van culturele organisaties, vergunningverlening voor organisaties en evenementen en handhaving van de vergunning. Intern voeren we gesprekken over een verbetering in de afstemming tussen al deze rollen en communicatie hierover naar de sector.

4. De stad is levendig én leefbaar

Locatieprofielen & gebiedsprofielen

Locatiebeleid en zoektocht grote locatie voor evenementen

Om de ruimte in de stad goed te verdelen en de balans te bewaken heeft u in juni 2024 het [Locatiebeleid evenementen](#) vastgesteld. Hierbij is besloten om te werken met een reserveringskalender evenementen en in het verlengde daarvan met locatieprofielen voor tien plekken in de stad. Op 11 november 2024 heeft de burgemeester de reserveringskalender volgens de nieuwe werkwijze vastgesteld. Op 28 maart 2025 bent u via deze [brief](#) geïnformeerd over het zoekproces naar een locatie voor grote evenementen.

De Utrechtse nacht bruist van de creativiteit en het initiatief en onze subsidieregeling geeft daar op laagdrempelige wijze antwoord op. Met het einde van het programmabudget in zicht, richten we ons het komende jaar ook op de lange termijn. Zodat nachtcultuur niet alleen nu, maar ook in de toekomst een vaste plek houdt in ons beleid.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,